

ת"פ 19221/08/22 - מדינת ישראל, לשכת תביעות זבולון נגד יוסף חי דהן

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 19221-08-22 מדינת ישראל נ' דהן
בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

בעניין: מדינת ישראל
ע"י לשכת תביעות זבולון
נגד
המאשימה
יוסף חי דהן
הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד שירלי טוביה-עמית

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בהתאם להסדר טיעון, בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 3.2.21 בסביבות השעה 23:00 הגיע הנאשם עם רכבו לתחנת דלק בכפר חסידים על מנת לתדלקו. באותה עת הגיע למקום אף המתלונן, עמו יש לנאשם היכרות קודמת. המתלונן הלך בפני הנאשם על כך שרכבו מפריע לו ולאחר עימות וצעקות בין השניים, הוציא המתלונן מרכבו סכין בעלת להב של 18 ס"מ, הכניסה לכיס מכנסיו האחורי, כאשר הנאשם מודע לכך, ונכנס לחנות נוחות המצויה בתחנת דלק. בשלב זה ניגש הנאשם לחנות בה היה מצוי המתלונן כאשר הוא אוחז מסור חשמלי אותו הוציא מרכבו ואיים עליו בכך שהניף המסור לעברו וכן אמר לו "מה אתה חושב שאתה גבר עם סכין אני אחתוך אותך עם מסור". לאחר מכן, השיב את המסור לרכבו וחזר לחנות והניף את ידו לעבר המתלונן בצורה מאיימת.

2. אציין כי הודאת הנאשם באה אגב הסדר טיעון שכלל הסכמה עונשית לפיה הגבילה עצמה המאשימה לעונש מאסר בן 8 חודשים בעבודות שירות ואילו ההגנה תהא רשאית לטעון באופן פתוח. כן אציין להשלמת התמונה כי בגין אירוע זה הוגש כתב אישום אף נגד המתלונן (ת.פ 19206-08-22) ובו יוחסה לו עבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין (להלן - התיק המקביל). התיק המקביל נידון אף הוא בפני (במסגרת הליך מוקד) והנאשם הורשע על פי הודאתו והוטל עליו עונש של ארבעה חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך שנתיים את העבירה בה הורשע.

תסקיר שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש תסקיר מעמיק על אודות הנאשם. צוין כי הנאשם נשר מהמסגרת החינוכית טרם סיום

חוק לימודיו ובהמשך אף שוחרר מוקדם מהשירות הצבאי. כיום הנאשם כבן 26, רווק ומתגורר עם הוריו. הנאשם אינו עובד והוא סובל מקשיים רפואיים בשל תאונות דרכים בהן היה מעורב. בהתייחס לעבירה התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות למעשיו ורואה את התנהגותו כהגנה עצמית ואינו מצליח לראות דרכי פעולה אחרות שעמדו בפניו. כן צוין שהנאשם אינו מביע אמפטיה למתלונן ואינו מביע חרטה שכן לתפיסתו פעל בתגובה למעשיו. שירות המבחן ציין שהנאשם אינו מביע נזקקות טיפולית, אך הוא מחזיק בעמדות השוללות פעולה באלימות. לסיכום הדברים לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית וביחס לשאלת ההרשעה ציין שלא התרשם מפגיעה תעסוקתית אפשרית במקרה של הרשעה ובשים לב לנתון זה, בשילוב התייחסותו לעבירה, לא בא בהמלצה לביטול ההרשעה.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. ב"כ המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו וציינה שאכן האירוע החל בשל התנהגות המתלונן, אך הנאשם הגיב באופן שאינו הולם את הסיטואציה. נטען כי מחתם הענישה ההולם את העבירה נע בין 6 חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלוות. ביחס לעונש שיש להטיל על הנאשם נטען שאין מקום לחריגה מהמתחם וזאת בשים לב לתסקיר שירות המבחן אך לאור עברו הנקי יש להטיל עונש בתחתית המתחם, היינו מאסר למשך 6 חודשים בעבודות שירות בצירוף ענישה נלוות. אציין עוד שהמאשימה טענה כי לשיטתה חלקו של הנאשם חמור יותר מאשר זה של המתלונן, עליו הוטל, כאמור, עונש מאסר מותנה.

5. ב"כ הנאשם הדגישה את חלקו של המתלונן באירוע וטענה שהוא הצטייד בסכין בעלת להב של 18 ס"מ וכי הנאשם חש מאוים בשל כך. לאור כך נטען שמתחם הענישה נע בין היעדר הרשעה ועד מאסר מותנה. כן נטען שהנאשם, צעיר בעל נסיבות חיים לא קלות, נעדר עבר פלילי וכי מאז האירוע חלפה תקופה לא מבוטלת בה לא נפתחו תיקים נוספים. ביחס לתסקיר שירות המבחן נטען כי הנאשם קיבל אחריות אלא שפירש באופן שגוי את האירוע. לאור כך ביקשה הסנגורית להימנע מהרשעה ולחלופין להסתפק בענישה מותנית.

6. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה, ציין שהוא מקבל אחריות מלאה למעשיו וביקש התחשבות.

דין והכרעה

שאלת ההרשעה

7. אקדים ואומר שלא ראיתי הצדקה לביטול ההרשעה ודומה שטענה זו נטענה בחצי פה, ובכל מקרה שלא באופן מבוסס. אנמק מסקנתי להלן בקצרה.

8. הכללים שנקבעו בפסיקה בדבר האפשרות להימנע מהרשעה ידועים ולא ראיתי להרחיב. עם זאת אזכיר כי הכלל הוא הרשעה ואילו הימנעות מתוצאה זו היא חריג וזאת במקרים בהם נמצא שקיים יחס בלתי סביר בין הנזק שיגרם לנאשם מהרשעתו בדין, לבין האינטרס החברתי שבמיצוי הדין עמו ובתועלת הציבורית שתושג מכך (ע"פ

2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 337; (ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.2007)). בתמצית ייאמר כי לצורך מענה על שאלה זו בוחן בית המשפט ראשית אם העבירה, בנסיבות ביצועה, מאפשרת להימנע מהרשעה מבלי שיפגעו יתר שיקולי הענישה. ככל שהתשובה לשאלה זו חיובית נבחנת השאלה "עד כמה עלול הנאשם להיפגע כתוצאה מעצם ההרשעה" (ע"פ 8169/20 **חיים שלום נ' מדינת ישראל** (26.8.2021)).

9. ביחס למהות העבירה, מקובל עלי שהיא אינה מונעת הימנעות מהרשעה במקרים המתאימים ועיקר הדגש הוא על הפגיעה בנאשם, ואולם בעניין זה על הנאשם להוכיח פגיעה קונקרטית ואין די בפגיעה ערטילאית תיאורטית (רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל** (10.11.2014); רע"פ 2180/14 **שמואלי נ' מדינת ישראל** (26.4.2014); רע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל** (4.3.2013)). הנאשם לא הוכיח פגיעה ממשית וקונקרטית שתגרם לו בעטייה של הרשעה באופן המצדיק הימנעות מהרשעה ואזכיר שהרשעה פלילית עלולה לפגוע בכל אדם במידה זו או אחרת, לרבות מבחינה תעסוקתית, שכן מדובר בתוצאה אינהרנטית להרשעה. אציין עוד שאף שירות המבחן לא ראה להמליץ על תוצאה זו.

10. סיכומי של דבר, בהיעדר הוכחה (ואף ראשית הוכחה) לפגיעה תעסוקתית אפשרית כלשהי, אינני סבור שקיימת הצדקה לביטול ההרשעה.

קביעת מתחם הענישה ההולם

11. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם ברורים והם פגיעה שלוות רוחו של המתלונן, כמו גם בסדר הציבורי, שכן האירוע התרחש במקום ציבורי. במקרה זה הפגיעה היא בעצימות שאינה נמוכה שכן הנאשם עשה שימוש בכלי מסוכן לצורך האיום.

12. ביחס לנסיבות ביצוע העבירה אציין שבהתאם להסדר הטיעון הגישה המאשימה דיסק המתעד את האירוע ועיינתי בו (ראו במיוחד ענ/1- מצלמה 5, קובץ מס' 03D_20210203232959). מהסרטון עולה שלאחר שהמתלונן נכנס לחנות (כאשר הוא נושא סכין) הוציא הנאשם מתא המטען של רכבו מסור בניזין (ולא חשמלי כנטען בכתב האישום) ונעמד בפתח החנות כאשר הוא מושך מספר פעמים בחבל ההפעלה של המסור. עם זאת, יש להדגיש שהנאשם נותר עומד מחוץ לחנות ולא התקרב כלל אל המתלונן שהיה מצוי בתוכה ואת הסיכון הפוטנציאלי יש להבין מנסיבות אלו. הנאשם עמד כך מספר שניות והחזיר את המסור לתא המטען. למען הסר ספק אדגיש שאין בהתנהגות הנאשם כל אלמנט של הגנה עצמית ואף לא קרוב לכך והדברים ברורים לא רק בשל הודאתו בעבירה ללא כל סייג, אלא בשל מהותם של דברים והגיונם. עם זאת, מובן שאין להתעלם מכך שהמתלונן הוא שהחל באירוע, הצטייד בסכין וכי הנאשם היה מודע לכך.

13. לצורך תיאור מדיניות הענישה אפנה לפסקי הדין הבאים: עפ"ג 59103-08-21 **מדינת ישראל נ' מחאג'נה** (2.9.2021), בו התקבל ערעור המדינה והוחמר עונשו של נאשם שהורשע באיומים על אחותו ואביו, כשהוא אוזח בידו בסכין, ונגזרו עליו 5 חודשי מאסר בפועל, חלף 3 חודשי מאסר שגזר בית משפט השלום. ביחס למתחם הענישה קבעה

ערכאת הערעור כי "לא היה מקום לקבוע מתחם שהרף התחתון שלו הוא מאסר על תנאי. נתוני האירוע חייבו לטעמי קביעת מתחם שהרף התחתון שלו - בנתונים אלה - מספר חודשי מאסר"; ע"פ 42817-06-17 **קדמאני נ' מדינת ישראל** (25.9.2017), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות היזק לרכוש ואיומים כלפי אמו ואחותו. הנאשם איים כי ישרוף את בני הבית תוך שהוא מתעסק במצית, בהמשך איים על אמו כשהוא אחוז בסכין ושבר מספר צלחות במטבח. בית משפט השלום גזר עליו 3 שנות מאסר, ערעורו התקבל ועונשו הוקל ל-20 חודשי מאסר בפועל. ביחס למתחם העונש נקבע כי "הרף הנמוך של המתחם אינו יכול להיות שנה וחצי מאסר אלא מאסר בעבודות שירות, או מאסר בפועל של חודשים ספורים, והחלק העליון של המתחם הוא 24 חודשי מאסר בפועל".

14. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירה מושא עניינו נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות.

קביעת עונשו של הנאשם

15. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את גילו הצעיר, העבר הנקי, ההודאה בהזדמנות הראשונה, נסיבות החיים כפי שפורטו בתסקיר וכן חלוף הזמן. כל אלו תומכים בענישה בתחתית המתחם.

16. נקודה נוספת שיש להביא בחשבון היא העונש שהוטל על המתלונן. כפי שצוין לעיל, המתלונן הורשע בכתב אישום נפרד בעבירה של החזקת סכין שעונשה המירבי הוא 5 שנות מאסר, בעוד שהנאשם כאן הורשע בעבירה של איום שעונשה המירבי 3 שנות מאסר. כמו כן, הגם שהאיום נעשה באמצעות כלי מסוכן, הנאשם היה מרוחק מאוד מהמתלונן ואף נסיבה זו יש להביא בחשבון. העונש שהוטל על המתלונן בתיק המקביל הוא מאסר מותנה וזאת תוך התחשבות בנתוני האישיים. לדידי, יש בכך להשליך אף על עונשו של הנאשם. כידוע, בהתאם לעקרון האחידות בענישה יש לוודא קיומו של "מדרג הולם בין העונשים המוטלים על המעורבים באותה פרשה פלילית לפי מידת אשמתם" (ע"פ 2166/18 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (17.5.2018)). עם זאת, נקבע כי "יש לזכור כי עקרון אחידות הענישה, עם כל חשיבותו, אינו שיקול העומד לעצמו, ואינו עקרון בלעדי שלעולם אין לסטות ממנו. מדובר בעקרון אחד מבין מכלול של שיקולים שיש להעריכם באיזון ראוי כדי להגיע לתוצאת ענישה שקולה" (רע"פ 6210/18 **אוסמה אבו גאנם נ' מדינת ישראל** (3.9.2018)).

17. בהביאי בחשבון את מכלול השיקולים, לרבות את עקרון אחידות הענישה, אני סבור שדי בענישה מותנית במקרה זה להשגת תכליות הענישה - הלימה והרתעה - ואני מטיל על הנאשם 4 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור בתוך שנתיים את העבירה בה הורשע.

הודעה זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ' אלול תשפ"ג, 06 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.

